

Information från överförmyndarnämnden

Checklista ny ställföreträdare

Förslag på åtgärder att vidta vid nytt uppdrag som god man/förvaltare

- ✓ **Ta reda på vem/vilka som är närmast anhörig till huvudmannen.** Gör en adress- och telefonlista. Om du inte kan fråga huvudmannen själv så kan du fråga vårdpersonal, vänner eller grannar.
- ✓ **Kartlägg huvudmannens ekonomi.**
  - **Banker och värdepappersinstitut.** Ta snarast reda på var huvudmannen har sina tillgångar placerade. Beställ saldo per den dag du blev god man/förvaltare! Se till att banken överförmyndarspärar konton, förutom det konto som du behöver ha tillgång till för din löpande förvaltning, och depåer samt att saldot på transaktionskontot inte överstiger ett prisbasbelopp.
  - **Ta reda på vilka tjänster huvudmannens bank erbjuder dig som ställföreträdare.** Inloggning på internetbank får inte göras via huvudmannens inloggningsuppgifter. Kort som du använder bör vara utställda i ditt namn. Om banken inte erbjuder tjänster som underlättar för dig i ditt uppdrag bör du överväga att byta bank för huvudmannens räkning.
  - Bestäm hur huvudmannen ska få sina **privata medel**. Om ni ska använda ett konto för detta ska du inte ha dispositionsrätt på det kontot. Huvudmannens samtycke behövs inte vid öppnande av bankkonto som används för löpande transaktioner inom ramen för den dagliga hushållningen eller överförmyndarspärat bankkonto, till exempel ett sparkonto. Ska ni lämna över kontanter måste de alltid kvitteras av mottagaren i samband med överlämningen.
  - Finns det **bankfack**? Om huvudmannen har ett bankfack ska du fråga huvudmannen om du får titta efter vad som finns där. Ett samtycke kan ersättas av ett läkarintyg eller motsvarande handling av till exempel vård- eller omsorgspersonal eller annan utredning som visar att samtycke inte kan erhållas av den enskilde.
Gör en inventering av bankfacket tillsammans med en banktjänsteman och förteckna innehållet. Om det ligger kontanter i bankfacket bör du sätta in dem på huvudmannens bankkonto. Om det ligger ett testamente i bankfacket ska du inte öppna det om det ligger förseglat.
  - **Fastighet eller bostadsrätt:** Begär utdrag ur fastighetsregistret, där taxeringsvärdet framgår, eller från bostadsrättsföreningen. Begär en kopia på huvudmannens deklaration.
  - **Andra tillgångar** av betydande värde? Om det finns andra värdefulla tillgångar ska de tas med i din tillgångsförteckning. Du behöver dock inte värdera dem, utan bara ange att de finns. Har huvudmannen en fordran på någon?
  - **Skulder?** Ring Kronofogden och eventuella inkassobolag och begär utdrag över skulderna.
- ✓ **Skicka in tillgångsförteckningen till överförmyndaren.** Gäller bara vid nya uppdrag, alltså inte vid byte av ställföreträdare. Tillgångsförteckningen ska skickas in inom två månader och alla kända uppgifter om tillgångar och skulder per förordnandedagen ska tas med.

- ✓ **Upprätta en vardagsbudget.** I mer komplicerade fall kan du kontakta kommunens budgetrådgivare för hjälp.
- ✓ **Finns det någon fullmakt utfärdad som överlappar ditt ställföreträdarskap?** Endast huvudmannen kan återkalla en fullmakt vid godmanskap. Överväg bankbyte om huvudmannen inte kan återkalla en bankfullmakt på grund av sitt hälsotillstånd.
- ✓ **Kontrollera att huvudmannen har fullgott försäkringsskydd, särskilt hemförsäkring.** Och att det inte finns några "onödiga" försäkringar.
- ✓ **Posthantering?**
  - Hämta hos huvudmannen
  - Gör din adress till särskild postadress. Kräver huvudmannens samtycke men är oftast att föredra.
- ✓ **Kartlägg vilka myndigheter du behöver kontakta för att kunna bevaka huvudmannens rätt!** Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, socialtjänsten, Kronofogden, kommunens budget- och skuldrådgivare med flera.
- ✓ **Du måste själv underrätta berörda myndigheter om ditt ställföreträdarskap.** Skicka in kopia på registerutdraget.
- ✓ **Har huvudmannen de bidrag och insatser som hen är berättigad till?**
- ✓ **Deklarationsombud:** Enligt Skatteverkets information behöver du som är god man eller förvaltare bli deklaraionsombud för att kunna lämna inkomstdeklaration åt din huvudman (kräver samtycke).
- ✓ **Boendeform:** Meddela hyresvärd/vårdpersonal/ bostadsrättsförening om ditt ställföreträdarskap.
- ✓ **Kontrollera om din huvudman behöver hjälp att skaffa en giltig legitimation.**
- ✓ **Om det är möjligt och lämpligt kan även du fundera på att ta upp följande med din huvudman:**
  - **Vad kan huvudmannen förvänta sig för insatser från din sida?** Här kan det vara lämpligt att direkt fastställa att en god man inte ägnar sig åt inköp, skjuts, vård eller annan sådan hjälp.
  - **Vilka regler gäller för godmanskapet?** Du kan exempelvis berätta om att du måste redovisa till överförmyndaren.
  - **Vad kostar det att ha god man?** Ett normalt godmanskap kostar ofta någonstans mellan 12 000 – 15 000 kronor om året. Det är viktigt att poängtera att det bara är huvudmän med tillgångar överstigande två prisbasbelopp eller inkomster överstigande 2,65 prisbasbelopp som själva betalar sin gode man. I övriga fall står kommunen för arvodet.
  - **Vad behöver huvudmannen hjälp med?** Det är viktigt att du anpassar dina insatser efter huvudmannens faktiska behov av hjälp.
  - **På vilket sätt ska huvudmannen informeras?** Anpassa informationen efter huvudmannens förmåga att förstå och intresse för dina åtgärder som god man. Ni kan också passa på och prata om hur och när du vill att huvudmannen kontaktar dig.
  - **Var och under vilka former ska ni träffas framöver?**
  - **Vilka prioriteringar vill huvudmannen göra?** Fråga vad som är viktigt för din huvudman, exempelvis sparande eller mer medel för levnadsomkostnader. Allt givetvis inom ramen för de ekonomiska förutsättningarna.
  - **Kan det vara aktuellt med förändring av huvudmannens boende?**